

NAUČNOM VEĆU MEDICINSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U BEOGRADU

Izveštaj o ispunjenosti uslova i ocena opravdanosti predloga teme za izradu doktorske disertacije
"ISPITIVANJE FAKTORA KOJI DOPRINOSE FORMIRANJU STAVOVA O ESTETSKOJ HIRURGIJI"

Kandidat: Dr. Marko Jović mr sci med

Odlukom Naučnog veća Medicinskog fakulteta u Beogradu od 19. 03. 2015. godine imenovana je Komisija za ocenu podobnosti prijavljene doktorske disertacije " ISPITIVANJE FAKTORA KOJI DOPRINOSE FORMIRANJU STAVOVA O ESTETSKOJ HIRURGIJI" kandidata dr. Marka Jovića, u sastavu:

1. Prof. dr Zoran Krivokapić, Medicinski Fakultet Univerziteta u Beogradu
2. Prof. dr Lukas Rasulić, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu
3. Prof. dr Rade Kosanović, Stomatološki Fakultet Univerziteta u Beogradu

Mentor: Prof. dr Milan Jovanović, Medicinski Fakultet Univerziteta u Beogradu

Komentor: Doc. dr Darija Kisić-Tepavčević, Medicinski Fakultet Univerziteta u Beogradu

Na osnovu analize priložene dokumentacije u vezi sa temom predložene doktorske disertacije, nakon razgovora sa kandidatom, a prema kriterijumima za procenu podobnosti teme, članovi Komisije podnose Naučnom veću Medicinskog fakulteta u Beogradu sledeći

IZVEŠTAJ

A. Podaci o kandidatu:

Kandidat Marko Jović rođen je 26.10.1977. godine u Beogradu. Nakon završene Desete beogradske gimnazije, školske 1995/96. godine upisao je Medicinski fakultet u Beogradu. Diplomirao je 2002. godine sa prosečnom ocenom 9,54. Magistrirao je na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, tema „Rekonstrukcija defekta kože nosa nakon ekscizije bazocelularnog karcinoma“, 2008. godine. Specijalistički ispit iz plastične i rekonstruktivne hirurgije položio je sa ocenom odličan, 2010. godine. Bio je član dva projekta, finansirana od strane Evropske Komisije - FP7 (2008 – 2013). Koautor je knjige *E-business and E-challenges*, za koju je predgovor napisao nobelovac *Jerome Friedman* sa univerziteta *MIT*, USA. U cilju stručnog usavršavanja boravio je u Klinici za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju, *Lenox Hill Hospital, Manhattan, New York, USA* (2013. godine), u Klinici za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju u Kliničkom centru Ljubljana, Slovenija - rekonstruktivna mikrohirurgija (2012. godine) kao i na Univerzitetu *Johns Hopkins*, Baltimor, USA (2002). Autor je i koautor preko 40 naučnih radova. Zaposlen je u Klinici za opekotine, plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju KCS.

B. Spisak publikovanih radova kandidata objavljenih u celini

1. Rakocevic G, Jovic M, **Jovic M**, Milutinovic V (2014) Collaborative Multi, Inter, and Trans Disciplinary Courses: A Case Study based on Wireless Sensor Networks, Arab Gulf Journal of Scientific Research, 32(1), 68-79. (ISSN: 1015-4442) (IF-2012: 0,047)
2. Kostic-Dedic S, Stankovic M, Dmitrovic M, **Jovic M**, Djurdjevic N (2014) Systemic amyloidosis-our experience. *Aktuelnosti iz neurologije, psihijatrije i graničnih područja*, 22(3-4)
3. Jovic M, Rakocevic G, **Jovic M**, Milutinovic V (2011) A Multi-, Inter-, and Trans-Disciplinary Approach to Teaching Wireless Sensor Networks, Technics Technologies Education Management, 6 (4), 977-984. (ISSN: 0948-695X; DOI: 10.3217/jucs-018-10) (IF-2011: 0.351)
4. Jovic S, Cutovic M, Konstantinovic LJ, Lazovic M, **Jovic M** (2006) Osposobljavanje dece sa apalčnim sindromom kod traumatske i ishemijske etiologije. *Medicinski pregled*, 59(Suppl I) 59-61

C. OBRAZLOŽENJE TEME:

1. NAUČNA OBLAST:

MEDICINA (Plastična i rekonstruktivna hirurgija)

2. PREDMET RADA:

Predmet ovog istraživanja biće ispitivanje stavova ispitanika o estetskoj hirurgiji, identifikovanje faktora koji značajno doprinose formiranju pozitivnog i negativnog stava ispitanika o estetskoj hirurgiji kao i razumevanje načina na koji se formiraju stavovi o estetskoj hirurgiji, kao grane medicine koja pored primarnih vizuelnih rezultata, može imati uticaja i na jačanje psihičkog zdravlja i kvaliteta života ljudi, kroz povećanje nivoa njihovog samopouzdanja, zadovoljstva sobom i svojim izgledom kao i unapređenjem njihovog društvenog života i međuljudskih odnosa.

3. CILJ ISTRAŽIVANJA:

1. Ispitivanje stavova ispitanika o estetskoj hirurgiji
2. Ispitivanje razlika u stavovima u odnosu na socio-demografske karakteristike, znanja i iskustva ispitanika u vezi sa estetskom hirurgijom
3. Identifikovanje faktora koji značajno doprinose formiranju pozitivnog i negativnog stava ispitanika o estetskoj hirurgiji

4. METODE ISTRAŽIVANJA:

Istraživanje bi bilo sprovedeno kao studija preseka. Istraživanje bi bilo sprovedeno u domovima zdravlja na teritoriji grada Beograda, u periodu od mesec dana, između 05. februara i 05. marta 2015. godine. Metodom slučajnog izbora bio bi izabran jedan dom zdravlja sa uže teritorije grada i jedan dom zdravlja ka kome gravitiraju stanovnici kako sa uže tako i sa šire teritorije grada. Populaciju u istraživanju činili bi korisnici usluga opšte prakse, primarne zdravstvene zaštite na teritoriji grada Beograda, punoletne osobe, oba pola, različitog obrazovnog i radnog statusa a uzoračku populaciju činili bi korisnici usluga primarne zdravstvene zaštite na teritoriji grada Beograda u definisanom vremenskom periodu, koji ispunjavaju unapred definisane kriterijume istraživanja i koji daju dobrovoljni pristanak za učešće u istraživanju. Na osnovu učestalosti pregleda u ambulantama opšte prakse u ustanovama primarne zdravstvene zaštite, koja se kreće od 30 do 40 pacijenata dnevno po ambulantni, očekuje se da će broj ispitanika da se kreće u rasponu od 800 do 1200. Učešće ispitanika u istraživanju bilo bi anonimno, a pre početka popunjavanja upitnika ispitanici bi bili upoznati sa ciljem i programom istraživanja. Kriterijumi za uključivanje ispitanika u istraživanje bili bi: godine starosti - preko 18 godina i Mini mental skor preko 24, odnosno minimum kognitivne očuvanosti. Informacije od ispitanika su prikupljene uz pomoć strukturiranog upitnika koji je sastavljen na bazi literaturnih podataka. Analizom ovih faktora bio bi formiran upitnik. Upitnik bi se sastojao od osam delova, koji bi se odnosili na: (1) demografske karakteristike ispitanika (2) iskustva vezana za estetsku hirurgiju (3) ocenu sopstvenog izgleda (4) samo-procenjeni nivo znanja i interesovanja za estetsku hirurgiju (5) percepciju estetske hirurgije (6) društvenu komponentu estetske hirurgije (7) prihvatanje estetske hirurgije (8) namere u vezi sa estetskom hirurgijom. Osim u prva dva dela, koji bi se odnosili na demografske karakteristike ispitanika kao i iskustva vezana za estetsku hirurgiju, u ostalim delovima upitnika odgovori bi bili ponuđeni u vidu Likertove skale od 7 nivoa. Statistička analiza prikupljenih podataka bila bi izvršena u softverskim paketima *SPSS17* i *LISREL*, a obuhvatila bi deskriptivnu analizu uzorka i inferencijalnu statistiku (t-test, ANOVA, faktorsku i konfirmativnu faktorsku analizu). Deskriptivna analiza dobijenih podataka bila bi izvršena u cilju utvrđivanja zastupljenosti pojedinih kategorija ispitanika u uzorku, prema unapred utvrđenim kriterijuma, kao što su demografski kriterijumi i kriterijumi koji se odnose na znanje i prethodna iskustva u pogledu estetske hirurgije. T-test i ANOVA bili bi korišćeni za utvrđivanje statistički značajnih razlika između pojedinih kategorija ispitanika u pogledu znanja, iskustva i stavova o estetskoj hirurgiji. Faktorska analiza bila bi korišćena u cilju klasifikacije i redukcije broja posmatranih faktora. Bila bi sprovedena kao inicijalna analiza glavnih komponenti (Principal Components Analysis) sa kosom rotacijom i nultom delta vrednošću. Iz dalje analize bili bi isključeni faktori koji sadrže mali procenat zajedničke varijanse, kao i faktori sa vrednošću manjom od 0,4. Konačan broj faktora biće određen nakon uvida u grafik faktorske analize (scree test) kao i izvršene paralelne analize. Na osnovu rezultata dobijenih faktorskom analizom kreirao bi se konceptualni model koji čine faktori koji značajno doprinose formiranju pozitivnog i negativnog stava ispitanika o estetskoj hirurgiji. U cilju analize i testiranja kreiranog modela biće sprovedena konfirmativna faktorska analiza primenom SEM metode (Structural Equation Modelling). Ova metoda podrazumevala bi predstavljanje linearnih veza među promenljivim pomoću strukturnih dijagrama i koeficijenata njihove povezanosti. U radu će biti korišćen softver *LISREL*. U program *LISREL* biće unet konceptualni model, a Indeksi koji će biti korišćeni za analizu pogodnosti modela su: (1) GFI - goodness-of-fit index, (2) NFI - normed fit index, (3) AGFI - adjusted goodness-of-fit index, (4) CFI - comparative fit index i (5) RMSEA - root mean square of approximation. Upoređivanjem vrednosti ovih indeksa sa postavljenim referentnim vrednostima, biće izvedeni zaključci o modelu.

5. AKTUELNOST PROBLEMATIKE U SVETU:

Estetska hirurgija predstavlja „hirurško i ne hirurško preoblikovanje normalnih struktura tela u cilju poboljšanja izgleda i samopouzdanja pacijenta“. Kroz preoblikovanje delova tela, pacijenti estetske hirurgije teže da promene doživljaj sebe i način na koji ih ostali vide. Ranije studije imale su negativan uticaj na doživljaj estetske hirurgije u javnosti. Neke od ovih studija su isticale verovatnoću da većina pacijenata estetske hirurgije ima psihološki poremećaj. Novija istraživanja ukazuju da estetska hirurgija pomaže osobama, da percipiraju svoje telo kao „normalno“. Neki autori smatraju da pacijenti estetske hirurgije generišu pozitivne psihološke efekte značajnim unapređenjem kvaliteta života, uočavaju poboljšanja u svom društvenom životu, međuljudskim odnosima. U dostupnoj literaturi identifikovano je svega nekoliko faktora za koje autori tvrde da utiču na stavove ljudi o estetskoj hirurgiji, pri čemu nedostaje sveobuhvatni okvir ovih faktora, koji bi pomogao u razumevanju načina na koji se formiraju stavovi o estetskoj hirurgiji.

Estetska hirurgija je sve zastupljenija među stanovništvom u razvijenim zemljama, što ukazuje na određeni nivo promene mišljenja ljudi o estetskoj hirurgiji. Uprkos brojnim prednostima estetske hirurgije i očekivanjima pojedinih autora da će ona postati uobičajena praksa ljudi za dostizanje određenih kulturnih normi izgleda i način da se povrati ili stekne željeni izgled, veliki procenat ne namerava da se podvrgne estetskoj hirurgiji. Utvrđivanje razloga zbog kojih se ljudi u maloj meri odlučuju za estetsku hirurgiju predstavlja osnovni motiv za istraživanja faktora koji utiču na formiranje stavova u pogledu estetske hirurgije.

6. OČEKIVANI REZULTATI:

Ovim istraživanjem bi trebalo da identifikujemo faktore koji utiču na stavove ljudi o estetskoj hirurgiji. Kreiranje sveobuhvatnog okvira ovih faktora i njihovo predstavljanje u vidu modela, omogućilo bi bolje razumevanje procesa formiranja stavova o estetskoj hirurgiji, koji čine ključnu komponentu osnove ponašanje ljudi u kontekstu opredeljivanja za estetsku hirurgiju. S obzirom da ovakva i slične studije nisu rađene u našoj zemlji, očekuje se da dobijeni rezultati, kao i kreirani model, predstavljaju osnovu za formulisanje konkretnih instrumenata za unapređenje stavova o estetskoj hirurgiji, kao grane medicine koja može značajno doprineti ukupnom zdravlju i kvalitetu života ljudi.

D. ZAKLJUČAK (obrazloženje opravdanosti teme)

Na osnovu analize priložene dokumentacije, članovi komisije smatraju da je predložena tema doktorske disertacije "ISPITIVANJE FAKTORA KOJI DOPRINOSE FORMIRANJU STAVOVA O ESTETSKOJ HIRURGIJI" kandidata dr Marka Jovića značajna i aktuelna i da u potpunosti ispunjava uslove za originalan naučni doprinos u istraživanjima koja se odnose na faktore koji doprinose formiranju stavova o estetskoj hirurgiji. U dostupnoj literaturi identifikovano je svega nekoliko faktora koji utiču na stavove pacijenata o estetskoj hirurgiji i ovi faktori su uglavnom posmatrani izolovano. Kreiranjem sveobuhvatnog okvira faktora koji učestvuju u formiranju stavova o estetskoj hirurgiji omogućilo bi se bolje razumevanje ovog procesa, kao ključne komponente osnove ponašanja ljudi u kontekstu opredeljivanja za estetsku hirurgiju. Imajući u vidu da je estetska hirurgija grana medicine koja može doprineti ukupnom zdravlju i kvalitetu života ljudi, ovim istraživanjem stvorila bi se osnova za unapređenje stavova o estetskoj hirurgiji.

Dosadašnji stručni i naučni rad kandidata dr Marka Jovića, ali i mentora, prof. dr Milana Jovanovića i komentora Doc. dr Darije Kisić-Tepavčević, kao i aktuelnost predložene teme, predstavljaju realnu osnovu da će istraživanje biti izvršeno kompetentno i na savremen način.

Stoga, na osnovu celokupne analize priloženog materijala, Komisija jednoglasno zaključuje da su, pored zakonskih, ispunjeni i svi ostali formalni uslovi i na osnovu toga predlaže Naučnom veću Medicinskog fakulteta da kandidatu dr Marko Joviću odobri izradu doktorske disertacije sa predloženom temom.

Komisija:

Beograd, 23.04. 2015. godine

1. Prof. dr Zoran Krivokapić

2. Prof. dr Lukas Rasulić

3. Prof. dr Rade Kosanović